

РЕШЕНИЕ

№ 2785

гр. София, 14.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Яна Ем. Владимирова Въззивно гражданско дело № 20221100501588 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава XX от Гражданския процесуален кодекс.

С решение № 20223338 от 16.12.2021 г. по гр.д. № 3733/2021 г. на Софийски районен съд, 53 състав, е признато за установено, че З.К. „Л.И.“ АД, ЕИК: ***** дължи на „З.Д.Е.“ АД, ЕИК: *****, сумата в размер на 415.61 лв., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр.д. № 57228/2020 г. на Софийски районен съд, 53 състав, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на депозиране на заявлението – 18.11.2020 г. до окончателното изплащане. Осъден е ответникът ЗК „Л.И.“ АД, ЕИК: ***** да заплати на ищеца „З.Д.Е.“ АД, ЕИК: *****, сумата от 550 лв., представляваща разноски в исковото и заповедното производство.

В срока по чл. 259, ал. 1 ГПК срещу решението е подадена въззивна жалба от ответника З.К. „Л.И.“ АД, чрез процесуалния представител юрк. К.И.. Изтъкват се съображения за неговата неправилност, поради противоречието му с материалния закон. Сочи се, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че заплатеното обезщетение за разходи за наем на заместващ автомобил представлява имуществена вреда за застрахования – тази клауза от договора за имуществена застраховка „Каско“, сключен между ищеца и застрахованото лице, даваща право на последното да се ползва от заместващ автомобил, по никакъв начин не обвързвала застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“. Ползването на заместващ автомобил не се явявало пряка последица от настъпилото произшествие – това било допълнителна

услуга, уговорена от страните по договора „Каско“. Неправилно било прието, че сумата, заплатена за заместващ автомобил, представлявала вреда. Рискът при предоставянето на преференциални условия, т.е. такива, чрез които се осигурява по-добро обслужване или е поемат по-големи от обичайните разноски, бил за застрахователят по застраховката „Каско“, който не можел да претендира суми, надвишаващи средната пазарна цена за отстраняване на вредите. Следователно разходите за предоставяне на заместващ автомобил не се обхващали от вредите, причинени на чуждото имущество, нито попадали в другите хипотези от приложното поле на отговорността на застрахователя по договор за застраховка „Гражданска отговорност“, изброени в чл. 493, ал. 1 КЗ. С тези съображения въззивникът прави искане обжалваното решение да бъде отменено, а регресният иск по чл. 411 КЗ – отхвърлен. Претендират се и направените разноски за първоинстанционното и за въззивното производство. В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК писмен отговор на въззивната жалба е подаден от „З.Д.Е.“ АД, чрез процесуалния представител юрк. К. А.. Изложени са съображения за неоснователност на въззивната жалба. Претендират се съдебните разноски за въззивното производство.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното решение е валидно и допустимо.

Предявен е иск по реда на чл. 422 ГПК с правна квалификация чл. 411, ал. 1 КЗ.

От представените по делото доказателства се установява, че на 24.02.2020 г. в гр. София, на кръстовището на бул. „България“ и бул. „Тодор Каблешков“ около 16,50 ч. настъпва пътнo-транспортно произшествие между лек автомобил с рег. № ***** управляван от К.К.Д., и лек автомобил с рег. № ***** МС, управляван от Н.Н., собственост на „ОТП Л.“ ЕООД. За настъпилото ПТП е съставен двустранен констативен протокол, в който като виновен водач е посочена К.Д..

Между застрахователя ищец и ползвателя (Л.ополучател) на лекия автомобил с рег. № ***** е сключен застрахователен договор за застраховка „Каско на МПС“ от 26.11.2019 г., валиден към датата на пътнo-транспортното произшествие. Вследствие на последното на застрахования лек автомобил са нанесени щети, описани в протокол за оглед и оценка на щети от 25.02.2020 г., изготвен въз основа на искане от 25.02.2020 г. за завеждане на претенция по застраховка „Каско на МПС“, подадено от увреденото лице до застрахователя. С възлагателно писмо от 25.02.2020 г. от застрахователя до автосервиз „Е.А.“ ЕООД е възложено възстановяването на щетите, нанесени на застрахования лек автомобил, като видно от приемо-предавателния протокол, автомобилът е върнат на собственика на 30.04.2020 г. след извършения ремонт. Видно от фактура № 1004008860 от 22.05.2020 г., издадена от „Е.А.“ ЕООД до получател ЗД „Е.“ АД, стойността на ремонта и материалите, необходими за отстраняване на щетите по лекия автомобил,

възлиза на 1694,84 лв. Тази сума е платена в полза на автосервиза от застрахователя.

Увреденото лице, по силата на клауза „Е“, представляваща добавък № 1 към застрахователна полица „Каско на МПС“, сключена между ползвателя на увредения лек автомобил и ищеца застраховател, е направило искане да ползва заместващ автомобил за част от периода, в който застрахованият лек автомобил е бил приет в автосервиз „Е.А.“ ЕООД за отстраняване на щетите, настъпили вследствие на ПТП, което обстоятелство се установява от възлагателно писмо за заместващ автомобил от 16.04.2020 г., подписано от застрахования. Заместващият автомобил е предоставен на застрахованото лице от автосервиза, ремонтиращ застрахования лек автомобил, като за периода на ползване е начислена сумата от 415,61 лв. с ДДС, платена от застрахователя въз основа на издадената фактура № 0001057707 от 9.06.2020 г.

Безспорно между страните е обстоятелството, че гражданската отговорност на виновния за настъпилото ПТП водач е била застрахована по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, сключена с ответното дружество ЗК „Л.И.“ АД. Безспорно е и че с изпратена на 27.08.2020 г. регресна покана ищецът е отправил искане към ответника да заплати сумата от 2110,45 лв., представляваща заплатеното от застрахователя ищec обезщетение в полза на увреденото лице по силата на застраховка „Каско на МПС“. Поканите са получени от ответника, който е заплатил сумата от 1694,84 лв., което обстоятелство също е безспорно между страните. Сумата от 415,61 лв., заплатена от застрахователя по застраховка „Каско на МПС“ за ползвания от увреденото лице заместващ лек автомобил, не е заплатена от ответника. Това е и сумата, която се претендира от ищеца в настоящето производство.

Спорно между страните е единствено обстоятелството дали застрахователят по застраховка „Гражданска отговорност“ на виновното за настъпване на ПТП лице дължи сумата от 415,61 лв., заплатена от застрахователя по застраховка „Каско на МПС“ за използвания от увреденото лице заместващ лек автомобил в периода, в който собственият му такъв е бил приет в доверен автосервиз за ремонтни дейности, извършването на които е необходимо за отстраняване на щетите, настъпили вследствие на описаното по-горе пътно-транспортно произшествие.

В тази връзка въззивният съд взема предвид следното: по делото са представени общи условия за застраховка „Каско на МПС“ на ЗД „Е.“ АД, в сила от 26.03.2018 г., които са приложими към сключения между ищеца и ползвателя на застрахования лек автомобил застрахователен договор. Видно от застрахователната полица, покритите рискове по силата на застрахователния договор попадат в приложното поле на клауза „А“ от раздел III на общите условия – пълно каско. Общите условия са приети с решение на управителния съвет на „З.Д.Е.“ АД от 8.03.2017 г. и са в сила от 18.03.2017 г., като са изменени с решение на управителния съвет на застрахователното дружество, а измененията са в сила от 26.03.2018 г. Към застрахователната полица фигурира добавък № 1, представен по делото. На основание чл. 7, ал. 3, т. 2, пр. 1 от посочените по-горе общи условия за застраховка „Каско на МПС“, неразделна част от всеки застрахователен договор са

застрахователната полица, общите условия, както и добавъците към застрахователната полица. По силата на посочения добавък № 1 спрямо застрахователния договор се прилага „клауза Е+“ – заместващ автомобил“, която е част от общите условия на „ЗД Е.“ АД за застраховка „Каско на МПС“. Съгласно чл. 3, ал. 2 от „Клауза Е+“, същата се прилага съвместно с „Клауза А“ от общите условия на „ЗД Е.“ АД за застраховка „Каско на МПС“. „Клауза Е+“ е одобрена с решение на УС на „ЗД Е.“ АД от 9.01.2017 г. и представлява неразделна част от общите условия на „ЗД Е.“ АД за застраховка „Каско на МПС“ (не е уточнено към кои общи условия, поради което следва да се приеме, че се прилага към действащите към момента на сключване на съответния застрахователен договор такива). Същата е в сила от 9.01.2017 г.

По силата на „клауза Е+“ застрахователят по застраховката „Каско на МПС“ предоставя на застрахования услугата „Заместващ автомобил“ в случай на настъпване на застрахователно събитие и при наличие на следните условия, посочени в чл. 2, ал. 1 от въпросната клауза: застрахователното събитие е покрито от общите условия на застрахователя; собственик е физическо или юридическо лице; застрахованото МПС има право на доверен сервиз; документи, които доказват обстоятелствата във връзка със застрахователното събитие, са протокол за ПТП или двустранен констативен протокол за ПТП; отстраняване на щетата, по преценка на доверения сервиз, ще отнеме повече от 5 работни дни, считано от датата на приемане на автомобила в сервиза за извършване на ремонта; не представлява тотална щета по смисъла на общите условия на застраховка „Каско на МПС“ на застрахователя; всички застрахователни премии по застраховка „Каско на МПС“ са изплатени от застрахования в пълен размер.

Предоставянето на тази услуга, съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3 от „Клауза Е+“, се извършва след изрично писмено искане на застрахования. Заместващият автомобил се предоставя от определено от застрахователя дружество, предлагащо услугите „рент-а-кар“, и заплащане в негова полза на депозит от страна на застрахования. Застрахователят изплаща стойността на наемната цена на заместващия автомобил, съгласно подписан между дружеството-наемодател и застрахования договор. Застрахователят предоставя заместващия автомобил с издаването на възлагателно писмо за заместващ автомобил само за периода от приемането на увредения лек автомобил в указания доверен сервиз до деня на приключване на ремонта. За приемането и предаването на автомобила за ремонт се изготвят изрични протоколи между застрахования и посочения доверен сервиз.

Като доказателство по делото е прието възлагателно писмо за заместващ автомобил от 15.04.2020 г. до „Е.А.“ ЕООД. Въз основа на същото е сключен договор за наем на заместващ автомобил между увреденото лице и юридическото лице, предоставящо услугата „рент-а-кар“. Обстоятелствата, че застрахователят е възложил на доверен сервиз по силата на „Клауза Е+“ от общите условия за застраховка „Каско на МПС“ предоставянето на заместващ автомобил и че същият е предоставен на увреденото лице не са спорни между страните.

Единствените съображения за неправилност на обжалваното съдебно решение, изложени във въззивната жалба, са че услугата по предоставяне на

заместващ автомобил няма обезщетителен характер, а е допълнителна услуга, която цели повишаване качеството на обслужване от страна на застрахователя, както и че тези разходи не се обхващат от покритието на застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Разпоредбата на чл. 410, във вр. с чл. 411 КЗ урежда право на застрахователя, изплатил застрахователно обезщетение по имуществена застраховка, да встъпи в правата на застрахования срещу застрахователя на деликвента по застраховка „Гражданска отговорност“, до размера на платеното обезщетение и обичайните разноси, направените за неговото определяне. Основателността на предявения иск се обуславя от доказване на право пораждащ фактически състав, включващ следните елементи: - 1/ наличие на валиден договор за имуществено застраховане, сключен между ищеца като застраховател и собственика на увредения в резултат на ПТП автомобил, 2/ заплащане на застрахователното обезщетение от ищеца застраховател на застрахования в изпълнение на сключения между тях договор, 3/ отговорност на предизвикалия ПТП водач по чл. 45, ал. 1 ЗЗД, възникнала при осъществяване изискуемите елементи на непозволеното увреждане – деяние, противоправност, настъпили в причинна връзка с деянието вреди и вина, която по арг. от чл.45, ал.2 ЗЗД се предполага, 4/ наличие на валидно застрахователно правоотношение между деликвента и ответника по застраховка „Гражданска отговорност“.

Съобразно разпоредбата на чл.386, ал.2 от Кодекс за застраховането, обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на събитието. Дължимото обезщетение следва да се определи по пазарна стойност на увреденото имущество, която стойност е към датата на увреждането. Застрахователното обезщетение, което се дължи от застрахователя по имуществена застраховка, подлежи на уговаряне от страните в застрахователния договор. При настъпване на покрито от договора застрахователно събитие за застрахователя възниква задължение съгласно разпоредбата на чл.405, ал.1 от КЗ да заплати на застрахования уговореното застрахователно обезщетение в размер, определен по правилото на КЗ, а не според методика на застрахователя. Съгласно трайно установената практика при прилагането на чл.386, ал.2 КЗ се тълкува, че тази разпоредба предвижда следното – обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие, като доказването на вредата е в тежест на застрахования. Обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т.е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл. 400, ал. 2 КЗ), съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл. 400, ал.3 КЗ). В този смисъл е и практиката на Върховния касационен съд – например решение № 115 от 9.07.2009 г. по т.д. № 627/2008 г. на ВКС, както и решение № 209 от 30.01.2012 г. по т. д. № 1069/2010 г. на ВКС, II т.о.

Видно от представената по делото застрахователна полица и общите условия към нея, застрахователят изплаща обезщетение за възстановяване на

причинените вреди, както и разумно направените необходими и целесъобразни разноси, изчерпателно посочени в чл. 3 от общите условия. От посочената по-горе „Клауза Е+“, част от общите условия, се установява, че покритите разходи по посочената клауза включват наемната цена за периода на възстановяване на автомобила, но не повече от 30 дни, при условие, че отстраняването на щетата, по преценка на доверения сервиз, ще отнеме повече от 5 работни дни, считано от датата на приемане на автомобила в сервиза за извършване на ремонта. За този период застрахованият има право да ползва заместващ автомобил, предоставен от посочен от застрахователя наемодател, предлагащ услугите „рент-а-кар“. Право да ползват заместващ автомобил имат само тези застраховани, които са избрали отстраняването на щетите по увредения автомобил да бъде извършено в доверен сервиз, посочен от застрахователя. Застрахованите, които изберат отстраняването на щетите да бъде извършено чрез изплащане на обезщетение въз основа на експертна оценка, по аргумент от противното от чл. 2, ал. 1, т. 1.3 и т. 1.4 от „Клауза Е+“ към общите условия за застраховка „Каско на МПС“ на застрахователя ищец, нямат право да ползват заместващ автомобил за срока на отстраняване на щетите по увредения лек автомобил.

Предвид гореизложеното, настоящата инстанция намира, че стойността на наемната цена, заплатена от застрахователя за ползване на заместващ автомобил от увреденото лице в процесния случай, няма характер на застрахователно обезщетение, а представлява допълнителна услуга, която застрахователят предоставя на определена категория застраховани /чиято стойност не се включва и в реалната възстановителна стойност на застрахованото имущество по смисъла на чл. 400, ал. 2 КТ, както бе посочено по-горе/. Този извод следва на първо място от буквалното тълкуване на съдържанието на волеизявленията в „Клауза Е+“, предвид употребения израз „допълнителна услуга“ и обстоятелството, че същевременно липсва поето от застрахования задължение за насрещна престация на носенето на риска от застрахователя /т.е. задължение за заплащане на застрахователна премия/ – т.е. няма застраховане, доколкото в частност застрахованият разполага не с правото да получи парична сума като обезщетение за претърпените вреди, а право на допълнителна услуга /не се касае за изключението по чл. 426 КЗ/.

На следващо място, не може да се приеме, че услугата се предоставя с цел обезщетяване на увреденото лице, доколкото само определена категория увредени лица имат право да се възползват от предлаганата услуга – само тези, които са избрали щетите по увредения лек автомобил да бъдат отстранени в доверен сервиз. От обхвата на клаузата е изключена част от застрахователната общност – застрахованите, които са избрали отстраняването на щетите по увреденото имущество да бъде чрез изплащане на обезщетение въз основа на експертна оценка.

При това положение съображенията, развити във въззивната жалба, че в конкретния случай предоставянето на заместващ автомобил на увреденото лице е допълнителна услуга, предлагана от застрахователя ищец, са основателни. Предоставянето на тази услуга не цели обезщетяване на вреди вследствие на настъпило застрахователно събитие, а се предлага само при наличие на посочените от застрахователя условия, като по този начин от обхвата на клаузата се изключва част от застрахователната общност,

съставена от всички застраховани по застраховка „Каско на МПС“ – „пълно каско“. Отделно от това и за пълнота трябва да се посочи, че от обхвата на обсъжданата клауза е изключено и правото на увредените лица да получат парична сума като обезщетение за първите пет дни от периода, през който са търпели вреди /невъзможност да се ползва увредения вследствие на пътнотранспортно произшествие автомобил/.

Доколкото изводите на въззивния съд не съвпадат с тези на първоинстанционния, обжалваното решение като неправилно следва да бъде отменено, а искът по чл. 411, ал. 1 КЗ за сумата от 415,61 лв. – отхвърлен като неоснователен.

При този изход на спора съдебни разноски следва да се присъдят в полза на въззивника ответник. За първоинстанционното производство същите са в размер от 100 лв. – възнаграждение за юрисконсулт, дължимо на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 37 ЗПП, във вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ. За въззивното производство същите са в размер от 25 лв. – заплатена държавна такса за въззивното производство, както и сумата в размер от 50 лв. – юрисконсултско възнаграждение, дължимо на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 37 ЗПП, във вр. с чл. 25а, ал. 3 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение № 20223338 от 16.12.2021 г. по гр.д. № 3733/2021 г. на Софийски районен съд, 53 състав, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявления по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК, във вр. с чл. 415, ал. 1 ГПК от „З.Д.Е.“ АД, ЕИК: *****, иск за признаване за установено, че ответникът З.К. „Л.И.“ АД, ЕИК: *****, дължи на ищеца „З.Д.Е.“ АД, ЕИК: *****, сумата в размер на 415.61 лв., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр.д. № 57228/2020 г. на Софийски районен съд, 53 състав, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на депозиране на заявлението – 18.11.2020 г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА „З.Д.Е.“ АД, ЕИК: *****, да заплати на ответника З.К. „Л.И.“ АД, ЕИК: *****, сумата от 175 лв. – разноски за съдебното производство за двете съдебни инстанции.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване по аргумент от чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

към Решение 2785/14.10.2022

на Яна Емилова Владимирова, Съдия-докладчик

Не съм съгласна с мотивите на мнозинството и с крайния извод за неоснователност на предявения иск.

На първо място не считам, че от тълкуването на разпоредбите по чл. 386, във вр. с чл. 400 КЗ следва извод, че заплатената от застрахователя сума за наем на заместващ автомобил не се включва в застрахователната стойност на застрахованото имущество.

Нормите на чл. 400, ал. 1 и чл. 400, ал. 2 КЗ касаят правилата за определяне на застрахователната стойност на застрахованото имущество – действителна и възстановителна такава. Функцията на застрахователната стойност е да определи максималния размер на паричното задължение на застрахователя, видно от чл. 386, ал. 1 КЗ, съгласно който при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което не може да надхвърля застрахователната сума (лимита на отговорност), освен когато това е предвидено в този кодекс. Съгласно ал. 2 от същата разпоредба при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност. В този смисъл уговарянето на по-голяма или помалка застрахователна сума от действителната застрахователна стойност, съответно възстановителната застрахователна стойност на застрахованото имущество, имат отношение към наличието съответно на надзастраховане и подзастраховане.

В случая първоинстанционният съд е приел, че невъзможността на увреденото лице да ползва увредения вследствие на пътно-транспортното произшествие лек автомобил представлява пропусната полза – същата се изразявала в нарушаване правото на ползване на вещта. Правото на ползване на вещта винаги имало стойност в пари, с която стойност не се е увеличило имуществото на кредитора при деликт.

В същия смисъл е и практиката на Върховния касационен съд – в решение № 57 от 7.07.2016 г. по т. д. № 3751/2014 г. на ВКС, I т. о., се приема, че пропуснати ползи от невъзможността да бъде ползван увреденият лек автомобил вследствие на ПТП не се дължат, освен ако друго не е изрично уговорено в застрахователния договор. Ето защо следва да се приеме, че невъзможността увреденият лек автомобил да бъде ползван по предназначение представлява пропусната полза за увреденото лице, стойността на която е съизмерима със средния пазарен наем на вещта за периода, в който същата не е могла да бъде ползвана по предназначение от него.

1

Този файл е копие на електронно подписан документ. Оригиналът е подписан от Yana Emilova Vladimirova-Panova на 17.10.2022 г. в 14:25:14 ч.

Застрахователната услуга, имаща за предмет предоставяне на заместващ автомобил, несъмнено има за последица обезщетяването на увреденото лице за невъзможността да ползва собствения си лек автомобил. В конкретния случай не е спорно между страните, че тази невъзможност е пряка и непосредствена последица от настъпване на процесното пътно-транспортно произшествие. Изхождайки от посочената практика на Върховния касационен съд, вредите, причинени от тази невъзможност, се квалифицират като

пропуснати ползи по смисъла на чл. 405, ал. 2 КЗ. Доколкото в застрахователния договор е изрично уговорено при какви условия застрахователят предоставя на увреденото лице заместващ автомобил и доколкото възможността такъв да бъде ползван има за пряка последица обезщетяването на пропуснатите ползи от невъзможността да бъде ползван увредения автомобил, не може да се приеме, че претендираната в случая цена за наем на заместващия автомобил не се включва в размера на обезщетението – напротив, правното основание за включване на тази сума в застрахователното обезщетение е чл. 405, ал. 2 КЗ, като по отношение на лимита на отговорността важат общите правила по чл. 400, ал. 1 и 2 КЗ, във вр. с чл. 386, ал. 1 и 2 КЗ.

Доколкото съгласно чл. 406 КЗ при настъпване на застрахователно събитие застрахователят може със съгласието на застрахования да възстанови претърпените от него вреди и в натура, при съответно прилагане на чл. 108, ал. 7 КЗ, следва да се приеме, че в случая е допустимо на увреденото лице да бъде предоставен заместващ автомобил чрез възлагане на външен изпълнител, вместо да му бъде изплатено парично обезщетение за обезщетяване на вредите от невъзможността да ползва увредения лек автомобил. Ето защо не споделям мотивите на мнозинството в обратния смисъл.

Въвеждането на допълнителни условия от страна на застрахователя, обуславящи възможността да бъде предоставен заместващ автомобил на увреденото лице, също не представлява основание да се отрече обезщетителния характер на тази застрахователна услуга. С оглед свободата на договаряне (чл. 9 ЗЗД), страните могат да постигнат съгласие кои рискове се покриват от застрахователния договор и за кои застрахователят не поема застрахователна закрила. Изключени рискове са тези, за които застрахователят отнапред обявява на застрахования, че не поема задължение за обезвреда на причинените на застрахования вреди при настъпване на застрахователно събитие изобщо или ако не бъдат изпълнени допълнителни условия – в този смисъл решение № 224 от 20.07.2015 г. по т. д. № 4554/2013 г. на ВКС, I т.о., в което се приема, че такова допълнително условие може да е например, но не само заплащането на допълнителна премия или издаване на добавък. Ето защо поставянето на допълнителни условия към възможността за покриване на разходите за заместващ автомобил в случая е допустимо.

Не се стига и до изключване на част от застрахователната общност от застрахователното покритие, както се приема от мнозинството от съдебния състав, доколкото поставените от застрахователя условия са ясни и важат спрямо всички застраховани по застраховка „Пълно каско“ (т.нар. „Клауза А“ от общите условия).

2

Този файл е копие на електронно подписан документ. Оригиналът е подписан от Yana Emilova Vladimirova-Panova на 17.10.2022 г. в 14:25:14 ч.

Относно възражението на ответника, че обезщетението за пропуснати ползи не се покрива от застраховката „Гражданска отговорност“, следва да се отбележи, че съгласно чл. 493, ал. 1 КЗ застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число

пешеходци, велосипедисти и други участници в движението по пътищата, вреди вследствие на притежаването или използването на моторно превозно средство по време на движение или престой. В тези случаи застрахователят покрива: 1. неимуществените и имуществените вреди вследствие на телесно увреждане или смърт; 2. вредите, причинени на чуждо имущество; 3. пропуснатите ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от увреждането; 4. разумно направените разходи във връзка с предявяването на претенция по т. 1 - 3, включително съдебните разноски, присъдени в тежест на застрахования; 5. лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ.

Както беше отбелязано обаче, за да бъдат претендирани от застрахователя по застраховка „Каско на МПС“ в производството по чл. 411 КЗ, необходимо е в застрахователния договор за застраховка „Каско“ да бъде изрично уговорено обезщетяването на този вид вреди. В процесния случай съгласно „Клауза Е+“, представляваща добавък № 1 към застрахователната полица, изрично е уговорено обезщетяването на вредите вследствие невъзможността увредения лек автомобил да бъде ползван при настъпване на застрахователно събитие, при наличие на условията, съдържащи се във въпросната клауза.

Следователно по аргумент от чл. 405, ал. 2 КЗ търпените от застрахованото лице вреди, представляващи пропуснати ползи поради невъзможността увреденият автомобил да бъде ползван по предназначение, в случая подлежат на обезщетяване от застрахователя по застраховка „Каско на МПС“, който от своя страна встъпва в правата на увреденото лице до размера на изплатеното обезщетение (в случая това обезщетение се равнява на наема на предоставения от външния изпълнител заместващ автомобил) срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на виновния водач. По изложените съображения считам, че решението на първоинстанционния съд като правилно следваше да бъде потвърдено.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____